

DJEČJI PODLISTAK „HRVATSKE RIJEČI“

HRCKO

15. veljače 2019.

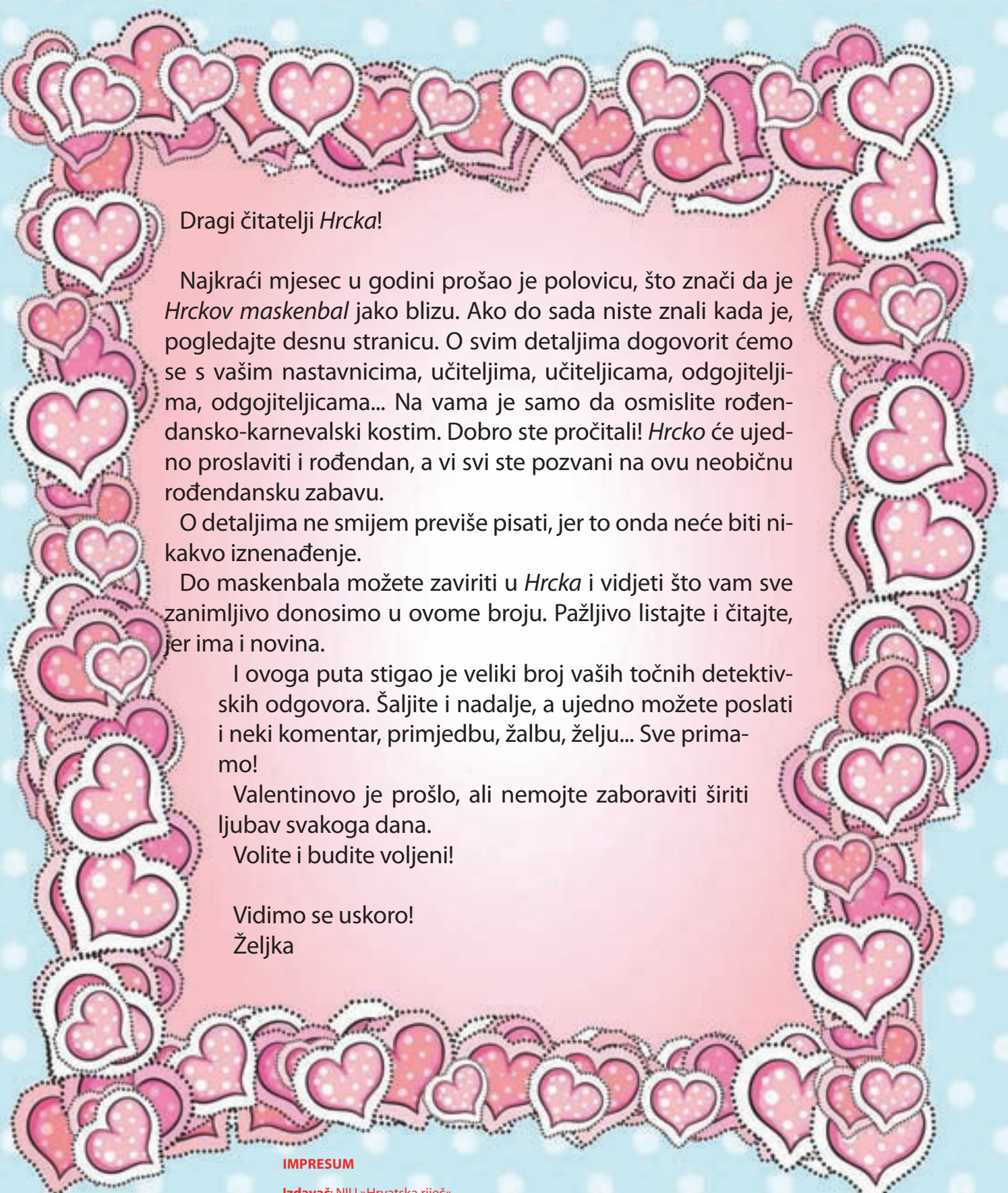
Broj 173

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi čitatelji *Hrcka*!

Najkraći mjesec u godini prošao je polovicu, što znači da je *Hrckov maskenbal* jako blizu. Ako do sada niste znali kada je, pogledajte desnu stranicu. O svim detaljima dogovorit ćemo se s vašim nastavnicima, učiteljima, učiteljicama, odgojiteljima, odgojiteljicama... Na vama je samo da osmislite rođendansko-karnevalski kostim. Dobro ste pročitali! *Hrcko* će ujedno proslaviti i rođendan, a vi svi ste pozvani na ovu neobičnu rođendansku zabavu.

O detaljima ne smijem previše pisati, jer to onda neće biti nikakvo iznenađenje.

Do maskenbala možete zaviriti u *Hrcka* i vidjeti što vam sve zanimljivo donosimo u ovome broju. Pažljivo listajte i čitajte, jer ima i novina.

I ovoga puta stigao je veliki broj vaših točnih detektivskih odgovora. Šaljite i nadalje, a ujedno možete poslati i neki komentar, primjedbu, žalbu, želju... Sve prima-mo!

Valentinovo je prošlo, ali nemojte zaboraviti širiti ljubav svakoga dana.

Volite i budite voljeni!

Vidimo se uskoro!

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov
Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska,
Katarina Čeliković, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Mirjana Crnković, Slađana i Petar Tikvicki
Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrađena fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrcko@hrvatskarijec.rs

HRCKOV MASKENBAL

22. veljače 2019.
HKC »Bunjevačko kolo«
16 sati

Ove godine »Ljeto priča priče«

Često pišemo o knjizi i čitanju. Netko bi pomislio da pretjerujemo. Ali knjige vas doista mogu povesti na fantastično putovanje, sve do zvijezda ali i dalje. To su iskusili i učenici viših razreda osnovnih škola u Subotici, Maloj Bosni, Đurđinu i Tavankutu gdje se nastava izvodi na hrvatskom jeziku. Oni su i ove godine sudjelovali u kvizu znanja i kreativnosti simboličkog naziva *Čitanjem do zvijezda*. Ovo natjecanje organizira Hrvatska mreža školskih knjižničara, a u Subotici i okolici ga već četvrtu godinu provodi Gradska knjižnica Subotica i Hrvatsko nacionalno vijeće. Prva, školska, razina *Čitanjem do zvijezda* održana je 30. siječnja u subotičkim osnovnim školama *Matko Vuković* i *Ivan Milutinović* te *Vladimir Nazor* u Đurđinu, *Matija Gubec* u Tavankutu i *Ivan Milutinović* u Maloj Bosni. Nakon testa znanja, sačinjene su tročlane ekipe učenika s najvećim brojem bodova koje će u ožujku sudjelovati na drugoj, međuškolskoj razini u Gradskoj knjižnici Subotica. Pobjednici ovog natjecanja putovat će u svibnju u Čakovec na nacionalnu, državnu razinu te će imati priliku posjetiti još neka lijepa mjesta u okviru planiranog nagradnog izleta.

Tema ovogodišnjeg kviza je *Ljeto priča priče*, a literatura koja se čita su djela **Julijane Matanović** *Vezanje tenisica s jednom nepoznanicom*, **Jasminke Tihi-Stepanić** *Ljeto na jezeru Čiču* i **Ericha Kästnera** *Blizanke*.

Odličan izbor naslova sigurno je pridonio da se lijepi broj učenika prijavi na ovo natjecanje, a osim testa znanja neki će se okušati i u izradi plakata.

B. I.

Hajdemo naučiti, hajdemo znati....

Što trebam znati?

Kako se trebam ponašati?

Kako mogu pomoći?

Osnovni podaci

Još kao mali naučili ste svoje ime i prezime, a sada kada ste već u školu pošli trebate znati i svoju adresu, broj kućnog telefona, gdje vam roditelji rade i njihove brojeve telefona ili ih bar trebate imati upisane u neku bilježnicu ili notes.

Trebate znati i telefonske brojeve hitne pomoći (194), vatrogasaca (193) i policije (192). Ti telefonski brojevi se pozivaju kada je nešto stvarno važno i hitno! Ne služe za igru, jer bi netko zbog toga mogao ozbiljno nastradati, pa mu može i život biti ugrožen zbog vas. Budite odgovorni i operzni!

Ako se nađete u nevolji, u redu je vikati, boriti se – privući pažnju drugih ljudi, koji će vam pomoći.

Pravila u prometu

Ako idete sami do škole, važno je ponašati se po pravilima i poštovati druge sudionike u prometu. Svima je jasno kako je pješak također sudionik prometa, a svi sudionici imaju određena zajednička i posebna pravila.

Pješaci hodaju nogostupom ili površinom koja je za to određena, primjerice pješačkom stazom.

Kolnik se koristi samo u iznimnim situacijama. Kada uz cestu nema nogostup, kolnikom trebaš hodati što bliže ruba i to u suprotnom smjeru od auta, kako bi ih mogao vidjeti.

Ukoliko ideš skupa s prijateljima, obvezno trebate ići jedan za drugim, nikako jedan pored drugoga.

Cesta se prelazi na obilježenim pješačkim prijelazima (tamo gdje je zebra).

Ukoliko je već pao mrak, bilo bi odlično da imaš takozvane mačje oči kako bi te drugi sudionici prometa lakše uočili.

Kako izvaditi trn?

Sigurno ti je bar jednom u životu ušao trn/iver u prst, nogu, ruku... Kako možeš pomoći sebi i drugima?

Trn može biti od komadića drveta, plastike, metala, stakla i može biti opasan ukoliko se ne izvadi na vrijeme.

Ako je trn vidljiv i uzvišen u odnosu na kožu, lako ga je izvaditi pincetom ili nekom drugom štipaljkom, pa čak i noktom. No, ukoliko je on dublje u koži, njegovo vađenje zahtijeva spretnog pomagača. Svi znamo da je neugodno imati trn, osobito ako je tamo dulje vrijeme, jer počinje boljeti, no ukoliko se ne izvadi može izazvati i infekciju.

Što trebaš učiniti? Područje gdje je trn treba namakati toplom vodom oko 1 minute. Ukoliko je trn ispod kože, trebate ga malo povući vani, a to možete uraditi tankom iglom, koju ćete prije prebrisati alkoholom (sterilizirati ju). Napravite malu rupicu na koži, kako biste mogli dohvatiti trn. Uvijek ga izvlačite u smjeru u kojem izviruje. U suprotnom smjeru se može slomiti.

Nakon što ste izvadili trn to područje operite vodom i sapunom, osušite i zalijepite hanzaplast.

Ukoliko je trn jedva vidljiv ili ga ni ne vidite, a osjetite ga i boli vas to mjesto, trebate potražiti pomoć roditelja, pa i liječnika.

Savjet za 5 +

Kad razgovaraš s nekim, osobito ako je to odrasla osoba, nemoj tipkati telefon. To je nekulturno i ružno, a na taj način daješ do znanja da niti ne slušaš što ti se govori.

Ž.V.

stiholjupci

Maškare, maskenbal... vrijeme je za karneval

Maskenbali, maškare, karnevali... dani su zabave pred nama.
Uživajte u njima, ali i u prigodnoj pjesmici.

Karneval

U gradu na trgu
Svečani bal
Radosti vriju
Danas je karneval.
Lutkice plešu,
Muzika svira,
Bubnjevi tutnje,
Tutnji bas.

Pajaco zove
Zvoni mu glas,
Smiju se maske
Dođi i ti na
Radosni bal
Danas je karneval.

Zdenka Jušić-Seunik

KNJIGA baš za mene

Elena Favilli i Francesca Cavallo:

Priče za laku noć za mlade buntovnice

100 pripovijedaka o izuzetnim ženama

Drage djevojčice, djevojke (što ne znači da ova knjiga nije i za dječake) ako želite sanjati velike snove, imati velike planove i mijenjati svijet u kojem živite obvezno pročitajte knjigu *Priče za laku noć za mlade buntovnice*. Ova zbirka sadrži stotinu priča o stvarnim ženama i pravim junakinjama, a ne savršenim princezama iz bajki, o ženama koje su iskusile svakojake životne bitke i snalazile se na sve načine da prežive, o ženama iz rane civilizacije pa do danas. One su slikarice, znanstvenice, aktivistice, plesačice, astronautkinje, glazbenice, boksačice, spisateljice, političarke... Iz svih krajeva svijeta. Sve su postigle nešto u životu, mnoge su prepoznale dano umijeće pa ga predano razvijale i usmjeravale ka dobru. Nisu odustale od sebe i zacrtanih ciljeva već su bile jače od svih zadanih prepreka, represivnih elemenata, bolesti ili tjelesnih ograničenja. Uz sve to, svaku priču prati i prekrasna ilustracija. Portrete su uradile 60 umjetnica iz svih krajeva svijeta.

A kada dovršite ovu knjigu, potražite i njen nastavak. Sigurna sam da ćete uživati.

B. I.

Alaj volim disnotor!

Alaj volim disnotor! »Faljnis, jeste uranli?« pitaje stričko Beno, namigivaje i pružaje rakiju svima. Pravi bećar oduvik, pruža i nama dicit, a mi se smijemo – znamo da ne smimo. Volim bit blizo strikanu, jel on uvik ima kaki šećer u džepu za nas dicit. Paštrim se i ja štogod smišno kast el izdeklemovat, pa da me strikan zapamti i baš mene odabere za najvažniji poso – držat svinče za rep! Od zore rane do kasno u noć triba tušta radit, al će na kraju bit pune pušnice za cilu godinu. Još draže od prisolja, divenica i šunki, ciloj čeljadi na radost je (nama dicit najvećma!) naše obiteljsko prelo sutradan posli disnotora!

alaj – uzvik za isticanje zbivanja, čest u narodnim pjesmama;

disnotor – kolinje;

bećar – 1. veseljak, razuzdan/raskalašen čovjek, nestašni momak, bećar; 2. u prenesenom značenju tat, kradljivac (sitnijih predmeta)

smi – 1. smjeti, moći što učiniti; 2. imati hrabrosti, srčanosti;

šećer – 1. tvar kojom se hrana zaslađuje (u prahu, kristalu, kocki, glavi); 2. bonbon, slastica;

paštrit se – trsiti se, nastojati; zalagati se;

smišno – smiješno, šaljivo, tako da pobuđuje smijeh;

deklamovat – krasnosloviti, recitirati;

tušta – mnogo, puno;

pušnica – prostorija u kojoj se puši, dimi meso, prostorija za dimljenje;

prisolja – salamura, slana voda (s različitim začinima) u kojoj se pripravlja meso;

prelo – 1. skup žena koje predu, sastanak prelja pri poslu; 2. večernji skup (većinom mladeži) na kojem djevojke pletu i pjevaju dok im se kasnije priključuju momci s glazbom pa sve svrši zabavom i veseljem; 3. javna priredba u pokladno vrijeme, najčešće o Marin-danu (2.veljače); 4. obiteljska su se prela održavala u povodu kolinja ili u povodu dočeka zeta.

Piše: Mirjana Crnković

O prijedlozima

Prijedlog *kod* i prijedlog *k/ka* često se miješaju u razgovoru. Prijedlog *kod* označuje da se tko ili što nalazi u blizini koga ili čega ili da se što zbiva u zatvorenom prostoru koji pripada komu ili čemu. Nije ga dobro upotrebljavati za označivanje smjera kretanja: *Idem kod liječnika*. U tome značenju treba ga zamijeniti dativom s prijedlogom *k* ili dativom bez prijedloga: *Idem (k) liječniku*. Prijedlog *k* dolazi u obliku *ka* kada se nalazi ispred riječi koje započinju slovom *k*, *g* ili suglasničkim skupom.

Nepravilno napisane rečenice napiši pravilno.

a) Danas idem kod bake. _____

b) Turisti idu u posjet k gradonačelniku. _____

c) Doći ću ka razrednici na dogovor. _____

Odgovori:
a) Danas idem k baki.
b) Turisti idu u posjet gradonačelniku.
c) Doći ću k razrednici na dogovor.

Upoznajmo vršnjake...

Zovem se **Noel Feješ**

Učenik sam 6. razreda OŠ *Bratstvo-jedinstvo* u Bezdanu

Obitelj: **Iris** (46), **Atila** (44), **Leo** (14)

Volim: nogomet

Ne volim: nepravdu

Ili-ili

čokolada / **grickalice**
lopta / društvene igre
trenirka / traperice
dan / noć
pješačenje / bicikl
grožđe / **naranča**
roze / **plava**
film / knjiga
sport / folklor
TV / **kompjutor**
pizza / hamburger
ljetovanje / zimovanje
žvaka / lizalica
gazirani sok / **negazirani sok**
more / planina
tenisice / cipele
pas / mačka
košarka / **nogomet**
mobitel / tablet
glumac / **gledatelj**
recitiranje / **matematika**

Preporučam:

knjiga: Ferenc Molnar: *Junaci Pavlove ulice*

pjevač: LayZ x Leyon

pjesma: Samo Hustle

film: Deadpool

kompjutorska igrica: Counter-strike

Poruka: Nikad ne odustajte od svojih snova!

PUTUJEMO,
PUTUJEMO...
KAMO?

Bok svima! 2019. je izvrsna da upoznamo i bar u mašti posjetimo još nekoliko europskih zemalja! Kod nas već niču visibabe uveliko, a tko još bar malo želi uživati na snijegu – za mnom! Danas jedna malena zemlja u kojoj bih možda čak voljela i živjeti ili bar biti na duuuuuu-ugom raspustu, a pročitate zašto. Idemo!

1. Vječiti led i snijeg na visokim planinama Pirineja koje okružuju ovu zemlju i bogato zelenilo koje je najljepše u proljeće, čine da ova zemlja u skoro svakom trenutku ima spoj svih godišnjih doba na samo par stotina km². Najviši vrh ove zemlje je Coma Pedrosa na 2.946 m nadmorske visine. Ova zemlja nema niti prugu ni aerodrome, stanovnici uglavnom koriste bicikle ili šeću. Zar to nije pravi odmor? MALA, PREDIVNA PLANINSKA ZEMLJA ZOVE SE...

2. Ova zemlja, u mjestu Sant Julia de Loria, ima Park pustolovina *Naturalandia* i u njemu – najveći alpski tobogan na svijetu, dugačak čak 5.300 m! Sam uspon do vrha tobogana, kroz drevnu borovu šumu *La Rebas* predstavlja poseban doživljaj koji traje 15 minuta! Slijedi uzbuđljiv spust sanjkama na šinama od čije vrtoglave brzine čak i najhrabijima zastaje dah. – NAJVEĆI ALPSKI TOBOGAN IMA DRŽAVA...

3. Ovo je 14. najstarija država na svijetu i 16. najmanja. Od četiri najmanje europske zemlje ovo je najveća, s površinom od 468 km² – od nje su manje Monako, Lichtenštajn i San Marino. Ovdje vojska ne postoji. U slučaju rata, štatile bi ju francuska i španjolska vojska. Također, nema ni kriminala – ovo je jedna od najsigurnijih zemalja svijeta. Nemaju nacionalnu banku ni svoju valutu, te

koriste euro, dok su ranije koristili španjolsku pezetu ili francuski franak. ZEMLJA BEZ VOJSKE I KRIMINALA JE...

4. Po očekivanoj dužini životnog vijeka stanovnici ove države su na drugom mjestu u svijetu s 83 godine, odmah iza Japanaca. Pismenost je 100%. Još se utvrđuje povezanost ove dvije činjenice. Možda je ipak za dugovječnost značajnija (pored čistog zraka) i dobra kuhinja: ova zemlja je primila utjecaje kako francuske, tako i španjolske kuhinje – počev od sireva, preko vina, ribljih specijaliteta i šunke. – GDJE ĆEMO NA RUČAK?

5. Glavni grad države, Andorra la vella, najviši je glavni grad Europe i nalazi se na 1.013 m nadmorske visine, smješten na jugu zemlje u uskoj dolini Gran Valira. Centar grada obuhvaća 4 povijesna kvarta: El Pui, Puial, Barri Antic i Cap del Carrer, čiji je izgled već stoljećima nepromijenjen, a obilježavaju ih uske uličice, mali trgovi, niske kuće i gostionice (NEKE I STOLJEĆIMA STARE!). Jedna od najpoznatijih i najstarijih crkvi u Kneževini je crkva Santa Coloma, koja posjeduje jednu od najbogatijih i najvećih freski u ovoj zemlji. – OVA ZEMLJA BOGATE TRADICIJE ZOVE SE...

6. Zastava se sastoji od triju okomitih pruga plave, žute, i crvene boje, pri čemu je žuta pruga šira od ostale dvije pruge, a grb smješten u sredini, na žutoj prugi sadrži geslo ove zemlje: »Virtus unita fortiori« – lat. »U jedinstvu je snaga«. Ovo je jedina zemlja na svijetu gdje je službeni jezik katalonski: »Benvinguts al Principat d'Andorra i gaudiu amb nosaltres!« Dobro došli u kneževinu Andoru i uživajte kod nas!

Do sljedećeg putovanja!

Vaša AnaMarija

STOGODIŠNJAK ANTE STANTIĆ

(zamišljeni) razgovor

Upoznajmo zanimljivog redovnika, karmelićanina o. **Antu Stantića** koji je doživio 94 godine. Preminuo je 6. prosinca 2013. u Zagrebu.

Vi ste Đurđinčanin?

Moglo bi se reći. Rođen sam prije sto godina, točnije, 4. ožujka 1919. godine od oca **Šime Stantića** i majke **Gize**, rođene **Dulić**, u malom selu Đurđinu pokraj Subotice. Ali, kratko sam živio u rodnom mjestu. Gimnaziju sam pohađao u Subotici i Somboru.

Izabrali ste svećenički i redovnički poziv?

Rano sam shvatio da želim biti svećenik. Već u višim razredima osnovne škole postao sam karmelićanski sjemeništarač. S devetnaest godina sam u Poljskoj položio prve zavjete. Poslije sam nastavio školovanje u Italiji. Učenje mi je dobro išlo. Najprije sam u Rimu završio filozofski studij, a onda sam i doktorirao.

Postali ste svećenik. Čime ste se bavili?

Svećenik sam postao 1943. godine. Mi svećenici-redovnici idemo tamo kuda nas poglavari pošalju. Bio sam tajnik na Svetoj Gori Karmel, a potom župnik u Izraelu, pa odgojitelj budućih redovnika u Rimu. Radio sam i kao profesor. Na kraju sam se vratio u Hrvatsku u Zagreb gdje sam obavljao različite službe.

Tko su karmelićani? Kako se vi odijevate?

Mi karmelićani nosimo smeđi habit s kukuljicom, škapular i bijeli plašt. Naziv smo dobili po gori Karmel koja se nalazi u Palestini. Tamo je osnovan naš prvi samostan početkom XII. stoljeća. Na gori Karmel živio je starozavjetni prorok **Ilija** koji se borio za Boga.

A kakvi smo mi redovnici? Mi smo kontemplativni red. To znači da svoj život posvećujemo Bogu po molitvi i dubokom promišljanju. Naš je život obilježen molitvom i pokorom. Zato nas zovu i »bosonogi karmelićani«.

Napisali ste više knjiga. Što smatrate svojim najvećim »poslom«?

Da, bilo je puno knjiga, ali ističem one pisane u svrhu širenja upoznavanja lika i djela o. **Gerarda Tome Stantića**. Jako sam ponosan na svog brata karmelićanina, također rodом iz Đurđina, čije sam rukopise skupio, prepisao i dao u Rim kako bismo našeg o. Gerarda mogli zvati blaženim i svetim. On je to stvarno bio. Znam da ga i vi poznajete i da mu se obraćate u svojim molitvama.

Zanimljivost u brojkama

Karmelićanin o. Ante Stantić doživio je veliki jubilej – »dijamantnu misu« – šezdeset godina svećeništva i mlade mise.

Ako je samo jednom dnevno slavio euharistiju, to je u 60 godina ukupno 21.900 svetih misa; ako je dnevno pričestio 10 ljudi to je 219.000 pričesti (a vjerojatno je bilo i do 400.000 pričesti), ako je svake nedjelje imao samo po jednu propovijed to je 3.128 propovijedi, no ova brojka može ići i do 5.000 propovijedi...

Osim klasičnih jezika: latinskog, grčkog i hebrejskog, o. Ante je tečno govorio talijanski, francuski, španjolski, poljski i pomalo mađarski.

Treba li biti ćelav?

Kao katehetu djeca su ga jako voljela. Jednom im je govorio o sakramentu krštenja i pitao ih: »Što je potrebno svećeniku kada krsti dijete?« Kako djeca nisu znala odgovoriti na pitanje, o. Ante im je, želeći pomoći, rukom pokazao na svoju glavu koja je bila ćelava. Jedno dijete je odgovorilo: »Treba biti ćelav!« Svi su prasnuli u smijeh, a o. Ante je htio time reći da svećenik treba svjesno izgovoriti formulu krštenja.

Katarina Čeliković

VALENTIN - ZAŠTITNIK MLADIH I ZALJUBLJENIH

Draga djeco, pokladno vrijeme vam sigurno prolazi u lijepom i veselom raspoloženju. Vjerujem i da ste se posebno radosno pripremali za Valentinovo! Ljubav ovog uzornog svećenika i revnog vjernika živi i danas po svem svijetu.

Dopunite riječi koje nedostaju uz pomoć označenih slika, pa ćete doznati ponešto o životu sv. Valentina.

Valentin je živio u _____ stoljeću u Rimu za vrijeme cara Klaudija. Iako je car bio prijatelj kršćanima, mnogi su bili okrutna _____. Mrzili su kršćane i progonili ih. Dobri _____ Valentin nije htio iskazati štovanje rimskim bogovima pa je zato dospio na suđenje. Na sudu se nije branio, nego je počeo govoriti o _____. Svi su ga sa zanimanjem slušali i divili mu se. Sudac ga je htio nagovoriti da se odrekne svoje vjere. Ipak, kada je Valentin doznao da sudac ima slijepu pastorku, dogodilo se nešto neočekivano. Valentin je položio _____ na _____ nesretne djevojke i žarko se _____ Isusu da je izliječi. Progledala je. Sudac i djevojka su se _____. Rimljani su pogubili suca i njegovu pastorku, Valentina su pretukli _____ i onda mu odrubili _____. Nad njegovim grobom u Rimu je podignuta lijepa _____, a na njegov blagdan su se razmjenjivale čestitke, _____ i lijepe želje za dobro zdravlje, sreću i ljubav. Kako u korizmeno vrijeme nije bilo svadbi, Valentinovo je bilo lijepa prilika za ženidbu i udavanje. Jedna izreka spominje Valentinov dan kao dan kada svaka _____ nalazi svoja para.

Nevena Gabrić
veljača 2019.

Ana Perčić, I.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Filip Ivković Ivandekić, II.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Iva Bačlija, III.c – OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Marko Skenderović III.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Lucija Vuković, III.c - OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Luka Kujundžić, III.c - OŠ Ivan Milutinović, Subotica

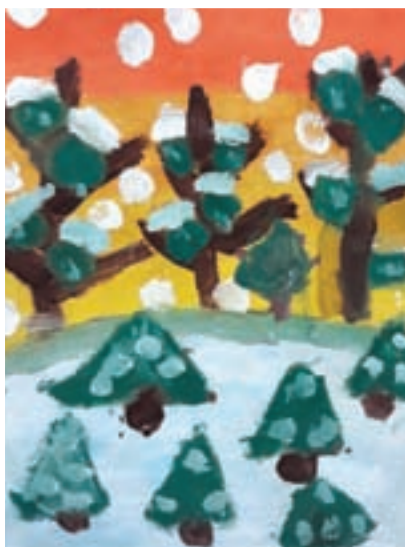
Olja Mataija, III.4 – OŠ Matko Vuković, Subotica

Mila Kovačec, I.4 - OŠ Matko Vuković, Subotica

Martin Dulić, I.b – OŠ Vladimir Nazor Đurđin

Tijana Stantić, III.c - OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Draga djeco, učitelji i nastavnici,

i ovim putem vas pozivamo da šaljete svoje, odnosno dječje radove, kako likovne tako i literarne. Radove možete slati putem pošte na adresu: Trg Cara Jovana Nenada 15/2 s naznakom za *Hrcka* ili putem maila: hrcko@hrvatskarije.rs

Radovi moraju biti potpuni i uredno potpisani.

Uredništvo Hrcka

Martin Petrekanić, II.4 - OŠ Matko Vuković, Subotica

Nikolina Jurić, II.a – OŠ Matija Gubec, Tavankut

Nova sezona *Čitam i skitam*

Po ovom događaju bi se moglo mjeriti vrijeme. Svake godine, evo već jedanaestu zaredom, Gradska knjižnica Subotica točno 1. veljače započinje kviz *Čitam i skitam*. Tako je i ove 2019. godine najavljena nova sezona. Kviz je namijenjen učenicima osnovnoškolske dobi, traje puna dva mjeseca (veljača i ožujak) i buduću da je za sudjelovanje u njemu potrebno biti članom subotičke knjižnice, omogućeno je obnavljanje godišnje članarine ili prvo ućlanjenje po promotivnoj cijeni od svega 300 dinara.

Kviz je posvećen stalno aktualnoj temi – prijateljstvu. Prijateljstvo je važno u svakom razdoblju ljudskoga života, a posebice je bitno tijekom školskih dana. O prijateljstvu postoji mnogo knjiga, pjesama, izreka... neke od njih treba pročitati prije nego se upustite u rješavanje online upitnika koji se nalazi na mrežnoj stranici Gradske knjižnice Subotica <http://www.subiblioteka.rs/hr/kviz-citam-i-skitam/>.

To su bajka *Bremenski gradski svirači*, ulomci iz romana *Pustolovine Toma Sawyera* i *Medo Winnie zvani Pooh* i dvije basne kao i kraći tekst o subotičkoj knjižnici.

Sve je veoma lagano, jednostavno i primamljivo jer na koncu kviza bit će priređeno javno izvlačenje nekoliko stotina nagrada koje je zakazano za 2. travnja, na Međunarodni dan knjige za djecu.

Ako ste i do sada sudjelovali, nemojte propustiti novu jedanaestu sezonu kviza *Čitam i skitam*, a ako niste, provjerite zbog čega u njemu svake godine sudjeluje više od 800 učenika Grada Subotice.

B. I.

Točan odgovor iz prošlog broja:

Održan je treći po
redu zimski oratorij

Nagrađeni detektivi:

Sara Dulić – OŠ Vladimir Nazor, Đurđin
Mia Đurica – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta
Marijana Skenderović – OŠ Matija Gubec, Tavankut
Mila Kovačec – OŠ Matko Vuković, Subotica
Martin Dulić – OŠ Vladimir Nazor, Đurđin
Nikola Vujković Lamić – OŠ Matko Vuković, Subotica
Matea Bako – OŠ Vladimir Nazor, Đurđin
Slađan Bereš – OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna
Daniel Šokčić – OŠ Dositelj Obradović, Sombor
Slađana Dormanj – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Nagradno pitanje:
Prije koliko godina
je rođen o. Ante Stantić?

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

MASKENBAL U ŠUMI

ŠUMSKE ŽIVOTINJE ODLUČILE SU PREKINUTI
ZIMSKI SAN I ORGANIZIRATI MASKENBAL.

ŠUMSKI POSLAO JE SVIMA

POZIVNICE I NAPISAO DA POMOĆ RADO PRIMA
JE OBEĆALA OD 50 JAJA.

ĆE SLOŽITI MESO NA 3 .

ĆE DONIJETI I KOLAČE

JE SPREMIO. JOŠ SAMO

NAPRAVITI, I MASKENBAL MOŽE POČETI.

KROJAČ IMAO JE ZADATAK SVIMA

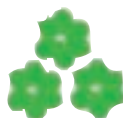
SKROJITI. POSAO JE ZA NJEGA BIO

LAGAN I ZA ČAS JE MASKE SKROJIO I

ŠIVAO. ŠUMSKI MASKENBAL TRAJAO JE DO

KASNO U I NITKO NIJE HTIO POČ.

VESELA DRUŽINA VESELE VOLI I OTJERATI
ZIMU ŽELI!

MASKENBAL ZA LUTKICE OD PAPIRA

JESTE LI ČULI ZA LUTKICE OD PAPIRA? NEKADA SU SE VAŠE MAME, A MOŽDA I BAKE VOLJELE IGRATI S NJIMA I OBAVEZNO IH PITAJE, JESU LI IH IMALE?

OVA NEOBIČNA JEDNOSTAVNA IGRAČKA POTJEČE IZ DAVNE 1828. GODINE. DIZAJN, OBLIK, VELIČINA, BOJA MIJENJALI SU SE S GODINAMA, A U PAPIRNATOM OBLIKU IMAMO LUTKICE OD SARE KEY DO FROUZEN SESTARA.

NUDIMO VAM PAPIRNATU LUTKICU KOJU OBVEZNO ZALIJEPITE NA KARTON I PRECIZNO JU IZREŽITE. TADA KREĆE OZBILJNA IGRA.

ODJEĆU KOJU IMATE OVDJE TAKOĐER IZREŽITE I PAZITE NA PAPIRNATE ZAKAČKE POMOĆU KOJIH ĆETE LUTKU ODJENUTI.

PRAVA ČAROLIJA NASTAJE TEK KADA SAMI DIZAJNIRATE ODJEĆU ZA LUTKE PA JU PRIPREMITE ZA MASKENBAL! AKO SE IGRI PRIDRUŽE I PRIJATELJI BIT ĆE TO PRAVI »PAPIRNATI MASKENBAL«!

JOEJ! TA LOPTA...

Danas smo imali ocjenjivanje iz tjelesnog; šutanje na gol i obrana gola. U svemu tome sam grozna... Nosim naočale, a naočale se moraju skinuti na satu tjelesnog. Izgledam glupo, a još gore je to što kad ih skinem sve mi je mutno. Kad nastavnica najavi ocjenjivanje, pokušavam odglumiti bolest, ali moja mama sve skuži, pa ne samo da moram otići u školu nego budem i u kazni. Prosto zavidim onima koji ne nose naočale i koji vole tjelesno!

Kada je nastavnica stigla do mene, rekla je: »Tvoj je red, Mirela«. **Rekla je Vanji da ona brani, a Vanja je najgora u našem razredu u svemu, a posebno u obrani.** Osjećala sam se kao nitko i ništa. Kao mali slabašni mrav. Naravno, umjesto u gol, lopta je ostala na njenom mjestu, a ja sam umjesto nje odletjela – na pod. Pala sam. Užasno me boljela stražnjica, a još više dvica. Branila sam još gore. Kada se ocjenjivanje završilo, igrali smo nogomet. Biralimo se Mario i ja. Birao je (naravno!) sve dječake, a ja (naravno!) sve djevojčice. Igrali smo, kad u jednom trenutku, vidim Petra kako trči prema meni vodeći loptu. Pogledala sam ga, on je pogledao mene. Odjednom, jako šutne loptu i »napuca« me ravno u trbuh. Zacrnjelo mi se pred očima. Sljedeće što sam osjetila je pod, a vidjela – zvijezde! Ne samo što me je »napucao«, nego su i dječaci pobijedili...

Kakav užas. Mrzim tjelesno i nogomet, a pomalo i Petra.

Mirela

VOLIM VOJVODINU

Što se dulje družimo, sve više otkrivamo prelijepe i interesantne detalje ove naše drage Vojvodine. Doznajte i ovoga puta nešto novo.

1. Tko je napisao poznatu pjesmu *U tom Somboru*?

- a) Đorđe Balašević
- b) Zvonko Bogdan
- c) Blaško Marković
- d) nepoznati umjetnik

Sombor je jedan od najopjevanijih gradova jer postoji više od 40 pjesama u kojima se pjeva o Somboru ili se u njima pominje ili asocira na Sombor. Ovu jednu od najpoznatijih pjesama *U tom Somboru* napisao je prije više od 100 godina zidarski radnik koji se bavio i pisanjem pjesama i igrokaza, a bio je i aktivni borac za radnička prava.

3. Gdje se održava manifestacija *Srijemski ručak čobanski*?

- a) u Bačincima nadomak Šida
- b) u Novom Sadu
- c) u Maloj Bosni nadomak Subotice
- d) u Srijemskoj Mitrovici

Jedinstvena manifestacija *Srijemski ručak čobanski*, održana do sada već devet puta, ima za cilj promoviranje srijemsko-čobanske tradicije kroz zabavu, druženje i razna natjecanja: kuhanje čobanskog paprikaša, izložbu ovaca, peradi, golubova, raznih zanata i rukotvorina uz prigodan kulturno-umjetnički program. Svake godine okupi oko 3 000 ljudi.

2. Kakva je klima u Vojvodini?

- a) umjereno-kontinentalna
- b) mediteranska
- c) stepska
- d) morska

Vojvodinu karakteriziraju hladne zime i topla ljeta, s dobro raspoređenim padalinama i kratkim prijelaznim godišnjim dobima. U Vojvodini pušu uglavnom četiri vjetrova. Najsnažniji je košava, zatim sjeverac koji zimi oštro brije ravnicom, zatim južni koji je topli vjetar i zapadni koji najčešće donosi kišu ili snijeg.

4. Od koje godine je Rezervat biosfere *Bačko Podunavlje* upisan u Svjetsku listu rezervata biosfere?

- a) 2001.
- b) 2005.
- c) 2011.
- d) 2017.

Rezervat biosfere Bačko Podunavlje nalazi se na sjeverozapadu Vojvodine i prostire na područjima općina Sombor, Apatin, Odžaci, Bač i Bačka Palanka na površini od 176.635 hektara. Dio je Europskog Amazona, koje predstavlja jednu od najočuvanijih ritsko-močvarnih cjelina na čitavom toku Dunava.

Katarinina srca

Vrijeme pripreve:
10 minuta

Potrebni sastojci:

hrenovke

masline

kruh

čačkalice

ajvar

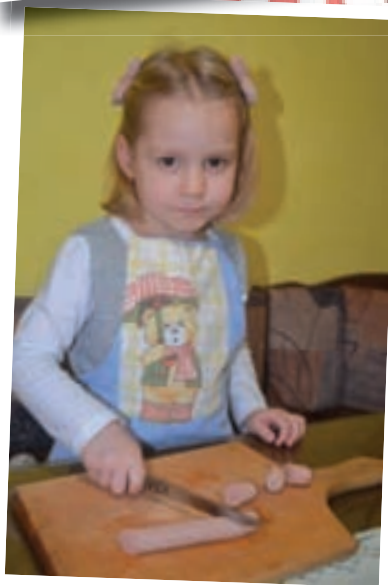

Priprema:

1. Ogulite hrenovke i skuhaite ih. Svako hrenovki koso odrežite krajeve i spojite ih u srce čačkalicom.
2. Odrežite vrhove maslina i postavite ih na krajeve čačkalica.
3. Čašom iz kruha izrežite okrugle kriške te ih premažite ajvarom.
4. Srca od hrenovki postavite na kruh s ajvarom.

Dobar tek!

Katarinina srca je za vas pripremila
Katarina Kujundžić. Katarina ide u vrtić *Marija Petković Sunčica* u Subotici. Kad poraste željela bi biti balerina. Voli oblačiti haljine, lakirati nokte i igrati se barbikama.

Jeste li ZNALI?

Što možda niste znali o veljači...

Riječ veljača (a kod većine naroda februar, february i slično), dolazi od latinske riječi februum, što znači pročišćavanje.

U hrvatskom jeziku nije posve jasno zašto se veljača zove tako, ali se pretpostavlja da označava sve dulje dane koji postaju veći, odnosno velji. Stari hrvatski nazivi za ovaj mjesec su svečen (prema blagdanu Svijećnici 2. veljače), veljak i svičan.

Kod Anglosaksonaca veljača se u povijesti nazivala *solmonath* (mjesec blata). U Ukrajini naziv za veljaču znači led ili jak mraz.

Simboli veljače su cvjetovi ljubičica i jaglac, a kamen ametist.

Prema gregorijanskom kalendaru koji se koristi gotovo u cijelom svijetu, postoje obične i prijestupne godine. Obična godina ima 365 dana, dok prijestupna ima jedan dan više, i to baš 29. veljače.

Prijestupna se godina javlja svake četiri godine zbog toga da bi se kalendarska godina lakše uskladila sa solarnom, odnosno vremenom koje je potrebno da Zemlja završi svoj put oko Sunca. Za to joj je putovanje potrebno oko 365 i jedna četvrtina dana. Solarna godina traje oko 11 minuta manje od 365 i jedne četvrtine dana te se pomoću umetanja dodatnog dana u kalendarsku godinu ona prilagođava kalendarskoj godini.

Na ideju sinkroniziranja kalendarske i Sunčeve godine i dodavanja jednog dana svake četiri godine prvi su došli Egipćani. Kasnije su njihovu ideju preuzeli Rimljani koji su odlučili da će taj dan viška biti upravo 29. veljače.

U narodu se veljača još naziva i *veljača prevrtača* zbog vremena koje u tom mjesecu često mijenja svoju ćud.

KINOMANIJA

Top of Form

Mala gospođica Dolittle 11-godišnja Liliane *Lilli* može pričati sa životinjama! Ovo je tajna koju nitko ne bi trebao znati osim njenih roditelja. Njen posebni talent prouzrokovao je dovoljno problema u

prošlosti i zbog njega se obitelj mora opet preseliti. Lilli obećaje da će svoju tajnu držati za sebe kad dosele u novi dom, no taj se plan malo promijenio nakon što otkrije da je zli kradljivac životinja ukrao bebu slona Ronnija iz lokalnog zoološkog vrta. Zajedno s prijateljem Jessom, Lilli započinje uzbudljivu avanturu spašavanja Ronnija i ostalih životinja.

Mia i bijeli lav

Mia, 11 godišnja djevojčica s roditeljima seli iz Londona u Afriku gdje upoznaje nevjerojatnog novog prijatelja – bijelog lava Charlja. Tijekom odrastanja, Mia i lav Charlie postaju nerazdvojni prijatelji ali ga njezin otac odluči prodati lovcima kao trofej. Kako bi spasila Charlja, Mia odluči s njim pobjeći.

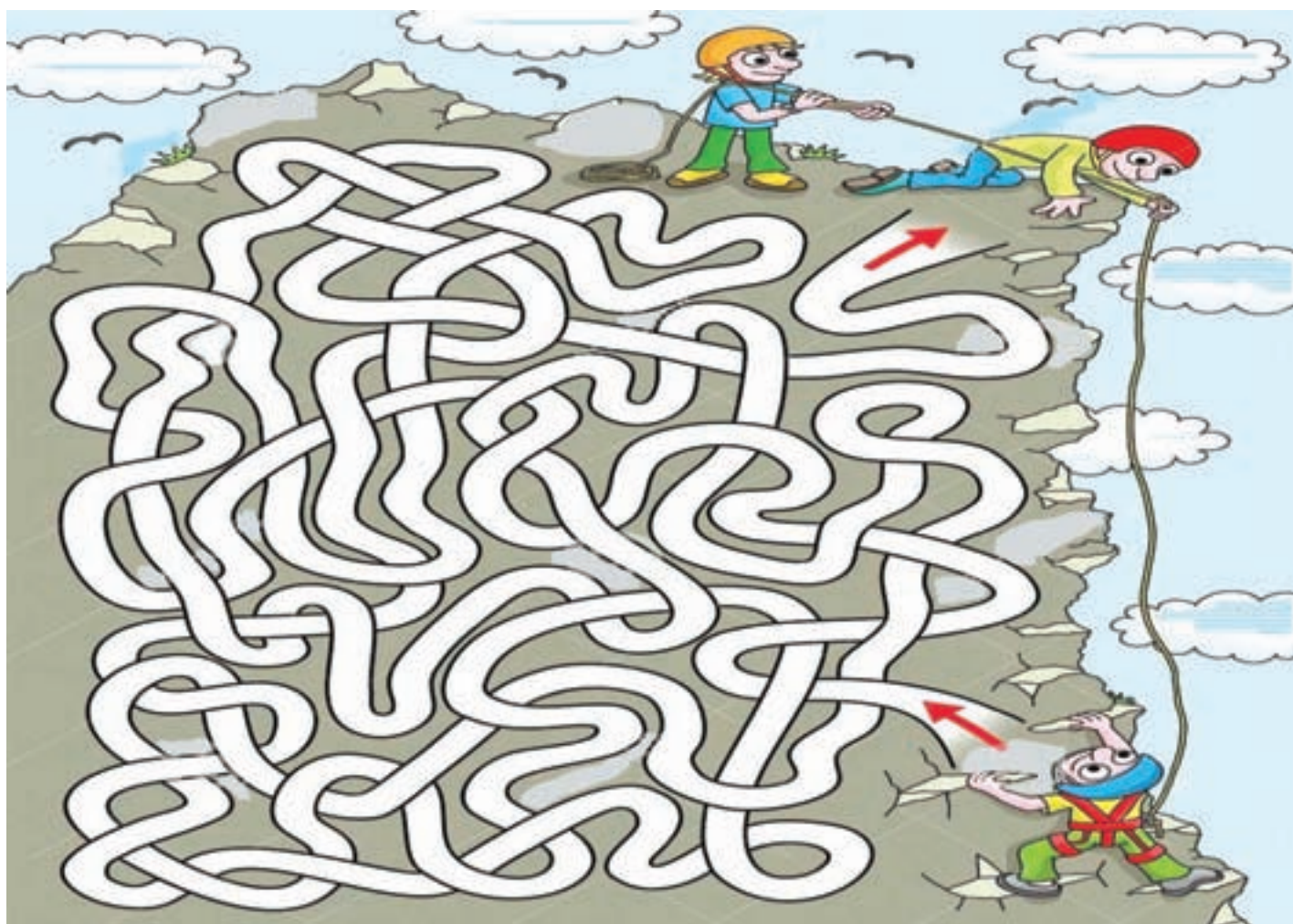
U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće riječi:
BRŠLJAN, ŠKRINJA, JABUKE, DA, UNUČE, RUKE, STABLO, OKUS, ČUDESAN, MIT, PLODOVI, OCAT, BLAG-DAN, NE, ZARUKE, CRV, KIŠA, JEŽ, ISKRICA,
 Preostala slova dat će konačno rješenje, upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerk.

V	R	C	I	V	O	D	O	L	P
Š	E	E	A	C	I	R	K	S	I
K	K	K	E	K	U	B	A	J	N
N	U	U	O	L	U	S	Nj	K	A
A	R	R	O	N	Z	V	I	T	S
D	A	O	U	N	A	J	R	A	E
G	Z	Č	S	O	E	LJ	K	C	D
A	E	T	U	Ž	D	A	Š	O	U
L	N	I	K	A	Š	I	K	R	Č
B	E	M	O	L	B	A	T	S	B

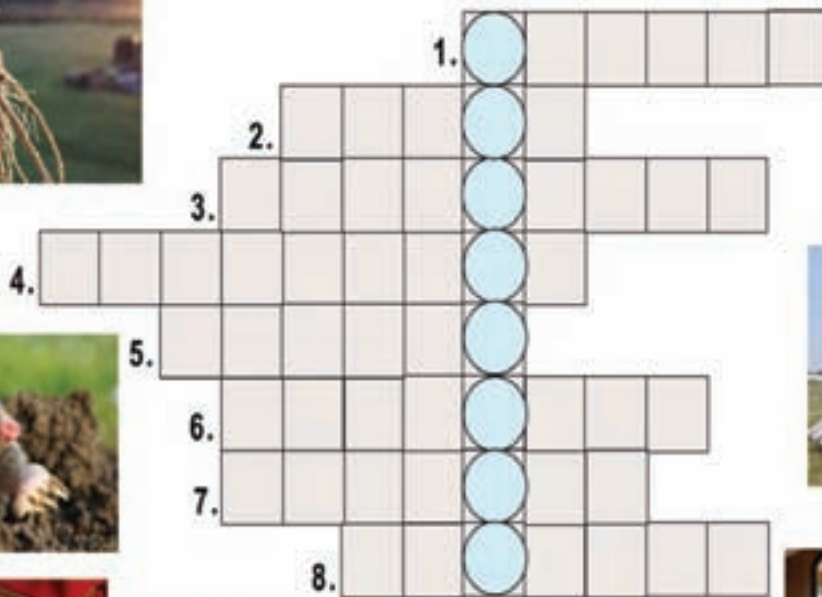

Riješi križaljku i u označenim poljima dobit ćeš naziv za nešto gdje su zapisana imena mjeseci, redni broj tjedna, redni broj dana u mjesecu i ime dana. Nedjelje i blagdani posebno su istaknuti.

1. Mala kratkodlaka životinja koja živi pod zemljom, 2. Sićušna šesteronožna životinjica, obično s krilima. U prirodi ih imamo mnogo vrsta, 3. Ustanova u kojoj se održavaju predstave, 4. Osoba koja naplaćuje i ovjerava putne karte, 5. Listopadno drvo i njegov plod koji je zaštićen u zelenoj bodljikavoj ovojnici, 6. Drugi naziv za postaju (željezničku, autobusnu), 7. Poljoprivredni stroj koji obavlja više poslova na njivi, 8. Dio biljke koji je u zemlji. VAŽNO: SVE RIJEČI, KAO I RJEŠENJE POČINJU NA SLOVO K!

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvog zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

6				9				2
			3		1			
		7				9		
	1						7	
3				1				5
	5						8	
		3				7		
			8		5			
8				7				4

3					8			
	1					8	4	
		4				6	3	
			1					5
2					5			
	8	1				9		
	7	3					2	
			8					6

Mi smo spremni za maskenbal...

Tekst: Slađana
Crtao: Petar

Tikvicki

Svaki puta pred maskenbal ja imam noćne more od tvojih kreacija. Je li to normalno?

Ali su, priznaj,
uvijek originalne...

Pa i ovo... Idemo u napuštenu šupetinu punu duhova! Divno mjesto za inspiraciju.

A, evo! Već je i skoro mrak. Mogu misliti što ćemo tamo zateći!

Hajde, izvoli ući. Hoćeš prvi?

A, ne. Nikako.
Samo izvoli...

Okej! Evo, prvi ćeš vidjeti nove ideje...

Brate, mrak je k'o u pećini...

BUUAA!

Ha! Ha! Ha!

E, ako ćete u ovome i na maskenbal, ja ne idem...